

יומא דף מט

מסקנת רב ששת (מהדף הקודם): אפשר להוליך את הדם ביד שמאל
קושי מברייתא: **זר, ואונן, שיכור, ובעל מום, בקבלה ובהולכה ובזריקה - פסול. וכן יושב, וכן שמאל - פסול!**

אין פתרון לקושי: תיובתא.
עוד קושי על מסקנת רב ששת: והא רב ששת הוא דאותבה, דאמר ליה רב ששת לאמוריה דרב חסדא: בעי מיניה מרב חסדא: הולכה בזר מהו? - אמר ליה: כשירה, ומקרא מסייעני (דברי הימים ב' לה) **וַיִּשְׁחַטוּ הַפֶּסֶחַ וַיִּזְרְקוּ וְהַכֹּהֲנִים מִיָּמִין וְהַזֹּרִים מִפְּשִׁיטִים**. ומותיב רב ששת: **זר, ואונן, שיכור, ובעל מום, בקבלה ובהולכה ובזריקה - פסול, וכן יושב וכן שמאל פסול!**
תירוץ: בתר דשמעה הדר אותבה. - והא רב חסדא קרא קאמר! - דעבוד מעשה איצטבא.

שאלה אחרונה של רב פפא: חפן חברו ונתן לתוך חפניו מהו? **נארא חפניו** בעינן - והא איכא, או דילמא **זרקא והפיא** בעינן - והא ליכא?
תשובה: תיקו.

שאלה ר' יהושע בן לוי: חפן ומת, מהו שיכנס אחר בחפינתו?

(תגובת רבי חנינא לשאלתו): בא וראה שאלת הראשונים.
קושי על תגובתו: למימרא דרבי יהושע בן לוי קשיש! והאמר רבי יהושע בן לוי: לי התיר רבי חנינא לשתות שחליים בשבת!
קושי על ההלכה שצוטטה:

לשתות? פשיטא, דתנן: **כל האוכלין אוכל אדם לרפואה, וכל המשקין שותה!**

אלא: לשחוק ולשתות שחליים בשבת. היכי דמי?

אי דאיכא סכנתא - משרא שרי,

ואי דליכא סכנתא - מיסר אסיר!

תירוץ: לעולם דאיכא סכנתא, והכי קא מבעיא ליה: מי מסיא - דניחול עלייהו שבתא, או לא מסיא, ולא ניחול עלייהו שבתא. (שאלה של מציאות - האם זה מרפא או לא?)

קושי: ומאי שנא רבי חנינא?

תירוץ: משום דבקי ברפואות הוא,

חיזוק: דאמר רבי חנינא: מעולם לא שאלני אדם על מכת פרדה לבנה וחיה.

קושי על החיזוק: והא קא חזינן דחיי!

תירוץ: אימא: וחייית.

קושי על התירוץ: והא קא חזינן דמיתסי!

תירוץ: בסומקן אינהו, וחיוורן ריש כרעיהו קאמרינן.

מסקנה - שמחזיר אותנו לקושיה הראשונה: מכל מקום שמע מינה דרבי חנינא קשיש.

תירוץ: אלא הכי קאמר: שאלתן - כשאילת של ראשונים.

קושי: ומי אמר רבי חנינא הכי? והאמר רבי חנינא: **כפרי** - ולא בדמו של פרי. ואמר רבי חנינא: קטורת שחפנה קודם שחיטת הפר - לא עשה ולא כלום!

תירוץ: הכי קאמר: מדקא מיבעיא ליה הא - מכלל דקסבר **כפרי** - ואפילו בדמו של פרי,

ולמאי דסבירא ליה - שאילתו כשאילת הראשונים.)

חוזרים לשאלת ר' יהושע בן לוי: אמר רב פפא:

אי חופן חוזר וחופן – אי אין חופן וחוזר וחופן - תבעי לך
חבירו נכנס בחפינתו, דהא מקיימא חפינה. (שאלת רב פפא לפי שיטה זו בלבד)

דעה אחרת: אמר ליה רב הונא בריה דרב יהושע לרב פפא: אדרבה,

אי חופן וחוזר וחופן – ואי אין חופן חוזר וחופן - תיבעי לך
לא יכנס אחר בחפינתו, אי אפשר שלא יחסר ושלא יותר.

רקע לדברי רב פפא ורב הונא:

שאלה: דאיבעיא להו: חופן חוזר וחופן או לא?

תשובה 1: תא שמע: **כך היתה מידתה**. מאי לאו: כשם שמדתה מבחוץ - כך מדתה מבפנים!
דחייה: לא, דילמא שאם רצה לעשות מדה - עושה. אי נמי: שלא יחסר ושלא יותר.

תשובה 2: תא שמע: **כיצד הוא עושה? אוחז את הבזך בראש אצבעותיו, ויש אומרים: בשיניו, ומעלה בגודלו, עד שמגיע לבין אצילי ידיו. וחוזר ומחזירה לתוך חפניו, וצובר, כדי שיהא עשנה שוהה לבוא. ויש אומרים: מפזרה, כדי שיהא עשנה ממהרת לבוא. וזו היא עבודה קשה שבמקדש.**

קושי על דברי מקור זה: זו היא ותו לא? והא איכא מליקה, והא איכא קמיצה!

תירוץ: אלא: זו היא עבודה קשה מעבודות קשות שבמקדש.

מסקנה כפי התשובה השנייה: שמע מינה: חופן וחוזר וחופן, שמע מינה.

שאלה (דומה לשאלת רב פפא): איבעיא להו: שחט ומת, מה הוא שיכנס אחר בדמו?

מי אמרינן: **כפר** - ואפילו בדמו של פר, או דילמא: **כפר** - ולא בדמו של פר?

רבי חנינא ורבי אמי: **כפר** ולא בדמו של פר,

וריש לקיש ורבי יצחק: **כפר** ואפילו בדמו של פר.

קושי על ר' יצחק: איתיביה רבי אמי לרבי יצחק נפחא: **נמנין ומושכין ידיהן ממנו עד שישחט, ואם איתא - עד שיזרוק מיבעי ליה!**

שמות פרק יב פסוק ד

ואי ימעט הכית מרית משה וזקה הוא ושכט הקרב אז כיתו כמכסת נפשת איש זפי' אכלו תכסו עז השה

תירוץ: שני התם דכתיב (שמות יב) **מריות משה** - מחיותה דשה.

טבלת סיכום של התירוץ של ר' יצחק

פר	שה של פסח	שה של פדיון
יכול להיות מת (אפילו בדמו של פר)	רק חי – דין מיוחד בגלל מריות משה	רק חי כי לומדים מפסח